

GYORSELEMZÉS A GDP ALAKULÁSÁRÓL

2023

II. NEGYEDÉV

RÉSZLETES ADATOK

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságán készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági elemzésekért és versenyképességért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzés elérhető az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemzes-a-gdp-alakulasarol>

AZ EGY ÉVE HÚZÓDÓ HAZAI RECESSZIÓ OKAI – A 2023. MÁSODIK NEGYEDÉVI RÉSZLETES GDP ADATOK

Éves összevetésben 2,4 százalékkal mérséklődött a hazai GDP a nyers adatok szerint (1. ábra). A nemzetközi összehasonlításához használt szezonálisan és naptárhatással igazított 2,3 százalékos hazai csökkenés az Eurostaton jelenleg elérhető 24 európai uniós tagország rangsorában 23., mindössze Észtországot megelőzve az utolsó előtti helyet jelenti (2. ábra). A kelet-közép-európai régió országai közül Észtországban a GDP hazainál nagyobb, míg Lengyelországban, Csehországban és Lettországban a kisebb visszaesést mutatott. A második negyedévben Szlovákia és Litvánia gazdasága 1 százalék körüli, míg Horvátország és Románia GDP-je 2 százalék feletti ütemben bővült. Az Európai Unió gazdasága átlagosan 0,5, az eurozónáé 0,6 százalékkal növekedett.

A hazai GDP 2023 második negyedévében az egymást követő negyedik negyedévben csökkent. Az immár egy éve húzódó recesszió hátterében a magas inflációs közegben általánosan csökkenő belső kereslet és az állami beruházások visszaesése áll.

A reálbérek csökkenése miatt a kiskereskedelmi forgalom volumene hét hónapja mérséklődik éves alapon, a második negyedévben átlagosan 11,4 százalékkal esett vissza. A szolgáltatások iránti keresletét kevésbé csökkentette a lakosság, így a háztartások fogyasztása az első negyedéves 3,9 százalékos visszaesése után a második negyedévben 3,2 százalékkal maradt el az előző év azonos időszakától (3. ábra).

Az építőipari termelés volumene január óta mérséklődik éves bázison és harmadik hónapja a 2019 végi szintje alatt alakul. 2023 második negyedévében 6,3 százalékkal csökkent a termelés volumene. A visszafogott építőipari aktivitással párhuzamosan a beruházások terén is folytatódott a visszaesés. A második negyedévben 15,6 százalékkal kevesebb beruházást hajtottak végre hazánkban, mint 2022 azonos időszakában, amihez jelentős mértékben hozzájárult az állami beruházások visszafogása. A nominális beruházási ráta továbbra is magas szinten, a GDP 27,4 százalékán alakult (a négy negyedéves gördülő ráta szerint), ez azonban elsősorban a beruházási árak gyors növekedését tükrözi. A fix áron számított beruházási ráta tovább csökkent és 23,6 százalék volt a második negyedévben.

Az ipari termelés havi volumene az építőiparhoz hasonlóan január óta mérséklődik éves bázison, a második negyedévben 6,3 százalékos csökkenést regisztráltak. Az ipari alágazatok között kettősség mutatkozik. Elsősorban a belföldre termelő szektorok teljesítménye maradt el az egy évvel korábbtól, míg a hagyományosan az exportpiacot célzó ágazatok (elsősorban a járműgyártás) teljesítménye kedvezőbben alakult. A külpiacra termelő ipari alágazatok relatíve jó teljesítményét támasztja alá, hogy az árukivitel hozzáadott értéke 1,8 százalékkal bővült. A szolgáltatások exportja ezzel szemben 6,2 százalékkal csökkent, így összességében a hazai export csak enyhén, 0,2 százalékkal bővült a második negyedévben. A mérséklődő belső keresleti tételekkel (lakossági fogyasztás és bruttó állóeszköz-felhalmozás) összhangban az import érdemben visszaesett, a második negyedévben 5,6 százalékkal maradt el az egy évvel korábbi értékétől. A csökkenő importigény következtében a nettó export jelentősen, 5,4 százalékponttal emelte a GDP-dinamikát, így tompítani tudta a gazdaság visszaesését.

A magas infláció és a bizonytalan keresleti környezet is hozzájárulhatott a készletállomány nagymértékű csökkenéséhez. A készletváltozás hatása így az első negyedévhez hasonlóan érdemben, 2,3 százalékponttal visszafogta a gazdasági aktivitást a második negyedévben.

A mezőgazdasági termelés 2023 második negyedévében 67,9 százalékkal haladta meg az előző évi aszályos év alacsony bázisát. A búza betakarítása a legfrissebb információk alapján 5,7 millió tonna termést eredményezett, az 5,8 tonna/hektáros termésátlag meghaladja a 2017-2021 évek átlagos termés hozamát. Szintén az átlagosnál jobb hozamra van kilátás a kukorica esetében.

Budapest, 2023. szeptember 1.

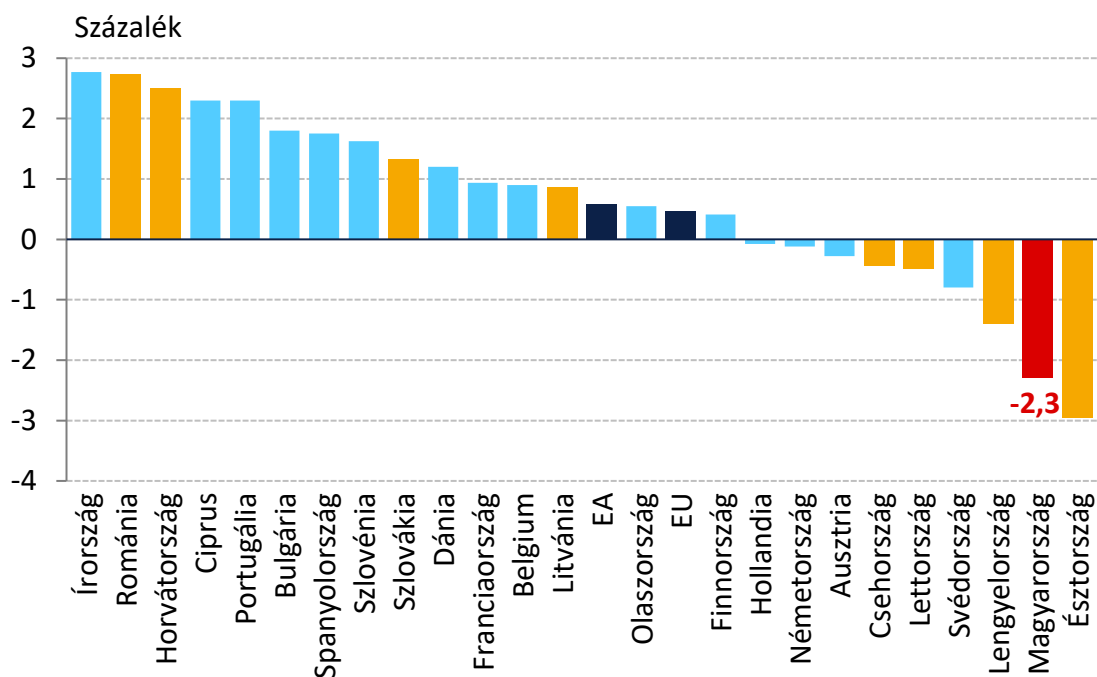
1. ábra: A hazai GDP alakulása éves és negyedéves összevetésben

Megjegyzés: A negyedéves változás szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján.

Forrás: KSH

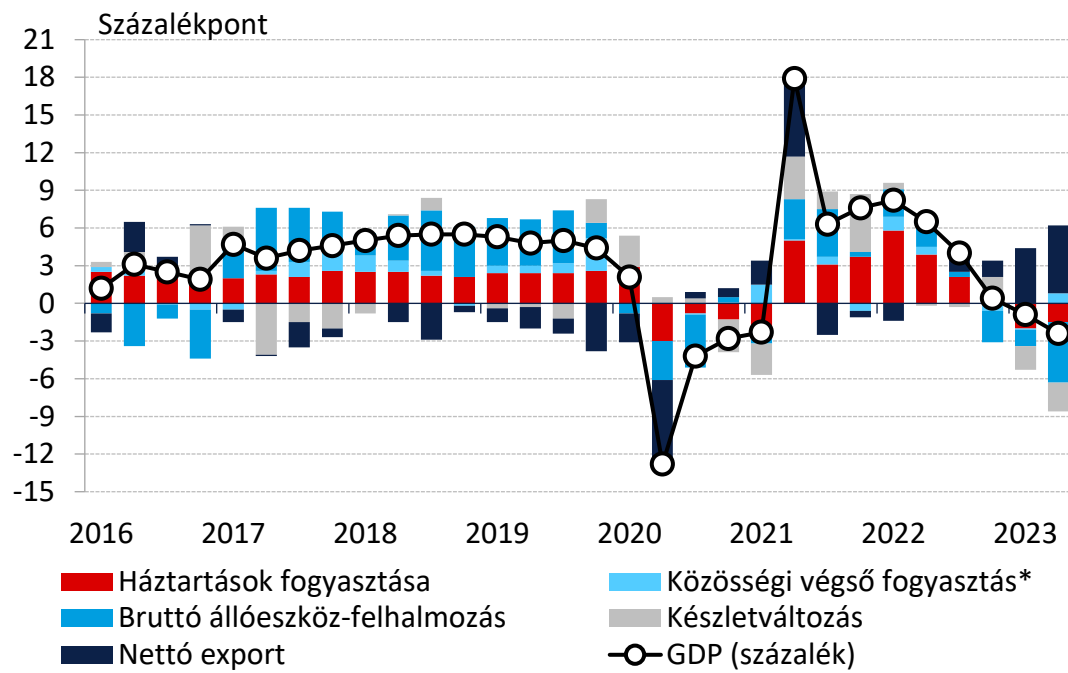
2. ábra: A GDP éves változása 2023 második negyedévében az Európai Unió országáiban

Megjegyzés: Szezonálisan és naptárhatással igazított adatok alapján. Az Eurostaton elérhető legfrissebb adatok alapján. Görögország, Málta és Luxemburg esetében nem állnak rendelkezésre adatok.

Forrás: Eurostat, KSH

3. ábra: A felhasználási tételek hozzájárulása a 2023. második negyedévi éves változáshoz

Megjegyzés: *Közösségi fogyasztás a nonprofit intézményektől és a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatásokkal együtt.

Forrás: KSH, MNB